

LIFE ViVaCCAdapt

LIFE15 CCA/SI/000070

ADAPTING TO THE IMPACT OF CLIMATE CHANGE IN THE VIPAVA VALLEY

STRATEGIJA PRILAGAJANJA KMETIJSTVA NA PODNEBNE SPREMEMBE V VIPAVSKI DOLINI ZA OBDOBJE 2017-2021

DELIVERABLE C1

JULIJ, 2017

**REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING**

Podnebne spremembe že nekaj časa niso več v domeni zgolj strokovnjakov. So izmerljivo dejstvo. Še več, priča smo vplivom na naš način življenja, bivanja in delovanja. Za te spremembe je v največji meri odgovoren človek in njegova dejavnost.

Spremljanje novic in pogled v nebo nam postavljata vprašanje ali se sploh zavedamo sprememb. To zavedanje je osnova, za našo prilagojenost in pripravljenost kar nam prinaša jutrišnji dan.

Pred vami je Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini. Eden izmed ključnih dokumentov projekta »LIFE ViVaCCAdapt – Prilagajanje na podnebne spremembe v Vipavski dolini«, ki je financiran s strani LIFE programa in Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije. Projektna ekipa sestavljena iz predstavnikov izobraževalno-raziskovalne sfere, odločevalcev, razvojnikov in gospodarstva je zadnje leto aktivno pripravljala dokument. V aktivnosti smo vključevali pomembne deležnike iz različnih sfer, ki delujejo na območju Vipavske doline in na ta način pridobili vpogled v dejansko stanje v terenu ter se približali lokalnim potrebam.

Zato z gotovostjo lahko trdimo, da je ta dokument odgovor na potrebe lokalnih uporabnikov, da je odraz stanja na terenu ter da vsebuje ukrepe, ki so skladni s smernicami trajnostnega razvoja.

»Nujno je nadaljnje nenehno vlaganje v krepitev znanja o vplivih podnebnih sprememb in načinih prilagajanja, širše sodelovanje in povezovanje, dvig izobraženosti, usposobljenosti, ozaveščenosti in informiranosti o vplivih in potrebnih ukrepih.«, so zapisali snovalci Strateškega okvira za prilagajanje podnebnim spremembam letos na Ministrstvu za okolje in prostor. Poleg spodbujanj v razvoj in krepitev znanj za izjavo stoji velika stvar – vzgoja. Vzgoja najprej sebe in nato naših prihodnjih generacij. Neizogibno dejstvo je, da če želimo živeti, bivati in delovati jutri moramo stanje danes poznati, ga ozavestiti in ovrednotiti. Situacija od nas zahteva ne le ohranjanje temveč že prilagajanje. Situacija od nas zahteva temeljni premislek, kako bomo delovali in kako bomo naše prihodnje generacije pripravili na podnebne spremembe.

Zato vas prisrčno vabim k branju Strategije prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini! Vabim vas k učenju, spoznavanju in dožemanju! In ne nazadnje vabim vas k akciji! Vsak od nas lahko pripomore k temu, da smo kot družba boljši.

Brigita H. Štolfa
direktorica Razvojne agencija ROD Ajdovščina

KAZALO VSEBINE

str.

1.	Vizija, namen in cilji strategije	1
2.	Izhodišča.....	2
2.1	Podnebne spremembe.....	2
2.2	Možni učinki podnebnih sprememb na kmetijstvo	2
2.3	Vodne danosti.....	3
2.4	Obstoječe dobre prakse prilagajanja na podnebne spremembe.....	3
2.5	Politika prilagajanja na podnebne spremembe.....	6
2.6	Ranljivosti kmetijstva v Vipavski dolini na podnebne spremembe	6
3.	Pristop k opredelitvi ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe	7
4.	Ukrepi in strateški akcijski načrt za njihovo implementacijo	8
5.	Povzetek	12
6.	Literatura	13
7.	Priloga 1: Krajina deležnikov po ukrepih za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini.....	14
	Ukrep M1.1: Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti	15
	Ukrep M1.2: Podpora za demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja.....	16
	Ukrep M2.1: Podpora za pomoč pri uporabi storitev svetovanja.....	17
	Ukrep M3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti	18
	Ukrep M3.2: Podpora za dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu.....	19
	Ukrep M4.1: Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva	20
	Ukrep M4.2: Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov	21
	Ukrep M4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva.....	22
	Ukrep M6.1: Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete	23
	Ukrep M6.3: Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij	24
	Ukrep M6.4: Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti	25
	Ukrep M7.3: Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitev, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo.....	26
	Ukrep M8.4: Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči.....	27
	Ukrep M8.4: Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov	28
	Ukrep M8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa.....	29
	Ukrep M8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v pred industrijsko predelavo lesa	30
	Ukrep M9.1: Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju	31
	Ukrep M10.1: Plačilo kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP).....	32
	Ukrep M10.2: Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu.....	33
	Ukrep M11.1: Plačila za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja	34
	Ukrep M11.2: Plačila za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja	35
	Ukrep M13.1: Izplačilo nadomestil v gorskih območjih	36
	Ukrep M13.3: Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami	37
	Ukrep M14.1: Plačilo za dobrobit živali	38
	Ukrep M16.2: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	39

Ukrep M16.2: Podpora za horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig	40
Ukrep M16.5: Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope vključitve k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam.....	41
Ukrep M16.5: Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani	42
Ukrep M16.5: Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER - Pripravljalna podpora	43
Ukrep M19.2: Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	44
Ukrep M19.3: Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine.....	45
Ukrep M19.4: Podpora za tekoče stroške in stroške animacije.....	46
Ukrep R1a: Sistem podeljevanja vodnih pravic.....	47
Ukrep R3a: Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda	48
Ukrep R5a: Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode	49
Ukrep OS6a: Monitoring površinskih in podzemnih voda	50
Ukrep R1b1: Sistem za podporo odločanju o rabi voda	51
Ukrep OS3.2b8: Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode	52
Ukrep R1: Vzpostavitev gozdno–lesne predelovalne verige ter večja izraba lesa v industriji in energetiki	53
Ukrep R2: Razvoj namakanja v Vipavski dolini in Goriških Brdih	54
Ukrep R3: Protipoplavna varnost območja ob reki Vipavi.....	55
Ukrep DP1: Preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort	56
Ukrep DP2: Celostna obnova protivetrnih pasov v Vipavski dolini	57
Ukrep P1: Večja aktivacija sredstev EU kohezijskega in regionalnega sklada ter čezmejnega sodelovanja (Cross – Border cooperation) in drugih EU programov v finančni perspektivi 2014 – 2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov vključno z aktivacijo sredstev	58
Ukrep P2: Večja aktivacija sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov	59
Ukrep P3: Večja aktivacija sredstev iz Programa razvoja podeželja v finančni perspektivi 2014 – 2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov	60

KAZALO SLIK

str.

Slika 1: Nekatere od dobrih praks prilagajanja na podnebne spremembe na območju Vipavske doline.....	4
Slika 2: Najpogostejše pomanjkljivosti zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini so neizpolnjen vertikalni profil v protivetrnem pasu (A), prekinjen protivetrni pas v koridorju daljnovega (B), vrzel v protivetrnem pasu (C), propadajoča drevesa (D), izkrčen protivetrni pas (E). Protivetrni pas na Lokavškem polju je primer dobro ohranjenega protivetrnega pasu (F).....	5
Slika 3: Stopnje rasti in zmanjšanja produktivnosti zemljišč v odvisnosti od delovanja, vzdrževanja in upravljanja namakalne infrastrukture (prirejeno po [8]).....	6

1. Vizija, namen in cilji strategije

Vizija

Kmetijstvo v Vipavski dolini bo do leta 2021 odporno na pričakovane podnebne spremembe.

Namen

Namen strategije je krepitev lokalnih zmogljivosti kmetijskega sektorja za prilagajanje podnebnim spremembam, obvladovanje tveganj (suše, poplave, pozebe in močni vetrovi) in izkoriščanje priložnosti v kmetijstvu, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

Cilji

Podati strokovna izhodišča za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe

Opredeliti nabor prioriternih ukrepov za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe

Podati priporočila za izvajanje ukrepov za prilaganje lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe

Pričujoča strategija podaja kratkoročne usmeritve za obdobje 2017-2021 za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini.

2. Izhodišča

2.1 Podnebne spremembe

Vipavska dolina ima izredno ugodne naravne danosti za razvoj intenzivnega kmetijstva [1], vendar le – tega ogrožajo naravne nesreče (suše, poplave, pozebe in močni vetrovi), ki so zaradi vpliva podnebnih sprememb vse pogostejše. Cilji projekta »Prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v Vipavski dolini (Adapting to the impacts of climate change in the Vipava Valley, LIFE ViVaCCAdapt, LIFE15 CCA/SI/000070)«, ki traja od 1.7.2016 – 30.6.2021 so: priprava regionalne analize za podporo prilagajanja podnebnim spremembam (akcija A1), priprava strategije za prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam v Vipavski dolini (akcija C1), vzpostavitev pilotnega sistema za podporo odločanju o namakanju (akcija C2) in vzpostavitev vzorčne protivetrne površine z namenom ozaveščanja o pomenu protivetrnih pasov (akcija C3).

Osnova oblikovanja usmeritev za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe je ocena ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe. Rezultati vseh šestih projekcij predvidevajo postopno povečevanje povprečne temperature zraka na območju Vipavske doline do konca 21. stoletja. Pričakuje se povečanje povprečne letne temperature v bližnji prihodnosti za 0,8 °C (0,5 – 1,2 °C), v sredini stoletja za 1,4 °C (1,1 – 2 °C) in do konca stoletja za 1,8 °C (1,4 – 2,4 °C). V bližnji prihodnosti je povprečje projekcij za letne čase (0,9 – 1 °C) podobno letni vrednosti, izjema je le pomlad z 0,5 °C. Največje razlike med projekcijami so v jesenskem času (0,2 – 1,3 °C). V kasnejših obdobjih so razlike med modeli večje. Za sredino in konec stoletja se predvideva najmanjše povečanje temperature spomladi (1,2 in 1,5 °C) in jeseni (1,3 in 1,8 °C) ter največje poleti (1,8 in 1,9 °C) in pozimi (1,6 in 2,1 °C). Razlike med projekcijami so najmanjše poleti (0,5 in 1 °C) in največje jeseni (1,4 in 1,6 °C) [2].

Povprečje projekcij podnebnih sprememb predvideva na letni ravni manjše povečanje padavin do konca 21. stoletja. Spremembe v povprečni višini padavin se zelo razlikujejo med projekcijami, a naj bi se v bližnji prihodnosti povečale za 3 % (-2 – 7 %), v sredini stoletja za 4 % (-1 – 11 %) in do konca stoletja za 9 % (0 – 19 %). Tudi pri letnih časih so velike razlike med projekcijami, a jih večina za vsa obdobja predvideva povečanje povprečne količine padavin pozimi (13 %, 15 %, 23 %) in spomladi (10 %, 12 % in 12 %). V poletnem času kaže na manjše zmanjšanje padavin v obdobjih 2011-2040 in 2041-2070 (-4 %, -7 %). V jesenskem času modeli ne predvidevajo izrazitih razlik. Razlike med projekcijami so izrazite v poletnem in zimskem času, ko presežejo 20 % (poletje in zima 2011-2040, poletje 2041-2070, zima 2071-2100), 30 % (zima 2041-2070), 40 % (poletje 2071-2100) med skrajnima projekcijama [2].

Rezultati povprečja projekcij podnebnih sprememb predvidevajo manjše povečevanje referenčne evapotranspiracije na območju Vipavske doline do konca 21. stoletja. Povečana evapotranspiracija pomeni povečanje potreb rastlin po vodi. Povprečna letna evapotranspiracija naj bi se v bližnji prihodnosti povečala za 3 % (0 – 5 %), za 6 % (3 – 9 %) v sredini stoletja in za 6 % (2 – 9 %) do konca stoletja. Povečanje evapotranspiracije se pričakuje tudi v vseh letnih časih, v vseh obdobjih, najbolj v jesenskem (6 %, 8 % in 9 %) in poletnem (3 %, 7 %, 6 %) in manj spomladi (1 %, 4 %, 4 %) in pozimi (2 %, 3 %, 6 %) [2].

2.2 Možni učinki podnebnih sprememb na kmetijstvo

Kmetijstvo na območju Vipavske doline že danes ni zelo odporno na ekstremne vremenske dogodke (suše, poplave, pozebe in močne vetrove), ki imajo velike ekonomske posledice. Za občine Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba podatki kažejo na več škodnih dogodkov. V zadnjih letih izstopajo burja leta 2012, ki

je v kmetijstvu povzročila škodo 0,4 mio. EUR; suša v letih 2012 in 2013, ki je povzročila 4,5 in 4,7 mio. EUR škode; in poplava, ki je v letu 2014 povzročila v kmetijstvu škodo v vrednosti 5,6 mio EUR [3].

Izpostavljenost kmetijstva na podnebne spremembe je zelo velika. Podnebne spremembe in z njimi pogojeni ekstremni vremenski dogodki (veter, poplave, suše) narekujejo med drugim vedno večja tveganja tako za poškodbe na pridelkih, kot tudi na kmetijskih objektih. Učinki, ki jih prinašajo, so podaljšanje ali zgodnejši konec rastne dobe, spremembe vrst in sort kmetijskih rastlin, spremembe lokacije pridelave (pridelava na višjih legah, območjih z višjo nadmorsko višino), povečanje povpraševanja po vodi zaradi spremenjenih padavinskih vzorcev, višjih temperatur in večje evapotranspiracije. Med pretežno negativnimi učinki najdemo nekaj tudi pozitivnih, kot so zgodnejši začetek rastne dobe, spremembe količin in kakovost pridelkov, medtem ko so poškodbe na pridelkih in proizvodnji zaradi povečane pojavnosti škodljivcev in bolezni razmeroma zanemarljivi.

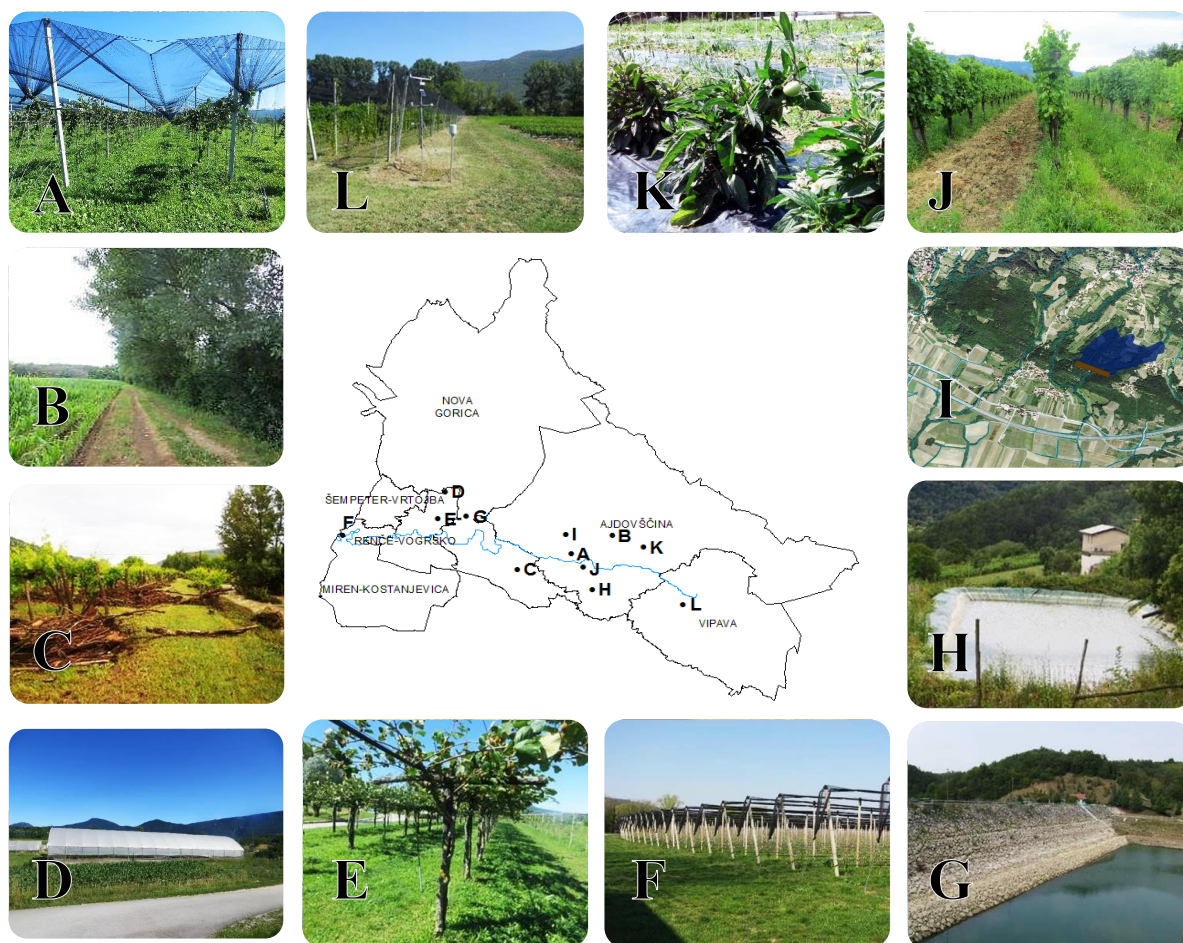
2.3 Vodne danosti

Rastlinska pridelava je odvisna od razpoložljive vode. Izhodišče za rabo vode za namakanje iz vodnih teles površinski in podzemnih voda je ugodno, medtem ko je neugodno za rabo vode iz močno preoblikovanih vodnih teles. Izhodišče za rabo vode za namakanje na vodnih telesih površinskih voda Hubelj, Vipava Brje-Miren in Vipava povirje-Brje je dobro, saj sta tako kemijsko kot ekološko stanje ocenjena kot dobra. Zmeren ekološki potencial daje neugodno izhodišče za rabo vode za namakanje iz močno preoblikovanega vodnega telesa zadrževalnik Vogršček, kljub dobremu kemijskemu stanju. Neupoštevaje dostopnost, zanesljivost in izdatnosti podzemnih vodnih virov, je izhodišče za rabo vode za namakanje, iz vodnih teles podzemnih voda Goriška Brda in Trnovsko-Banjska planota, ugodno [4].

Ne glede na to vemo, da se v praksi pojavljajo problemi razpoložljivosti vode. Vzroki so nerazvit sistem razporejanja vode (pomanjkanje namakalnih sistemov) ali slabo delovanje namakalnih sistemov. Ponekod so vodi viri v poletnih mesecih tako omejeni, da je v prihodnje potrebno razmišljati tudi o sistemu ponovne uporabe vodnih virov.

2.4 Obstoječe dobre prakse prilagajanja na podnebne spremembe

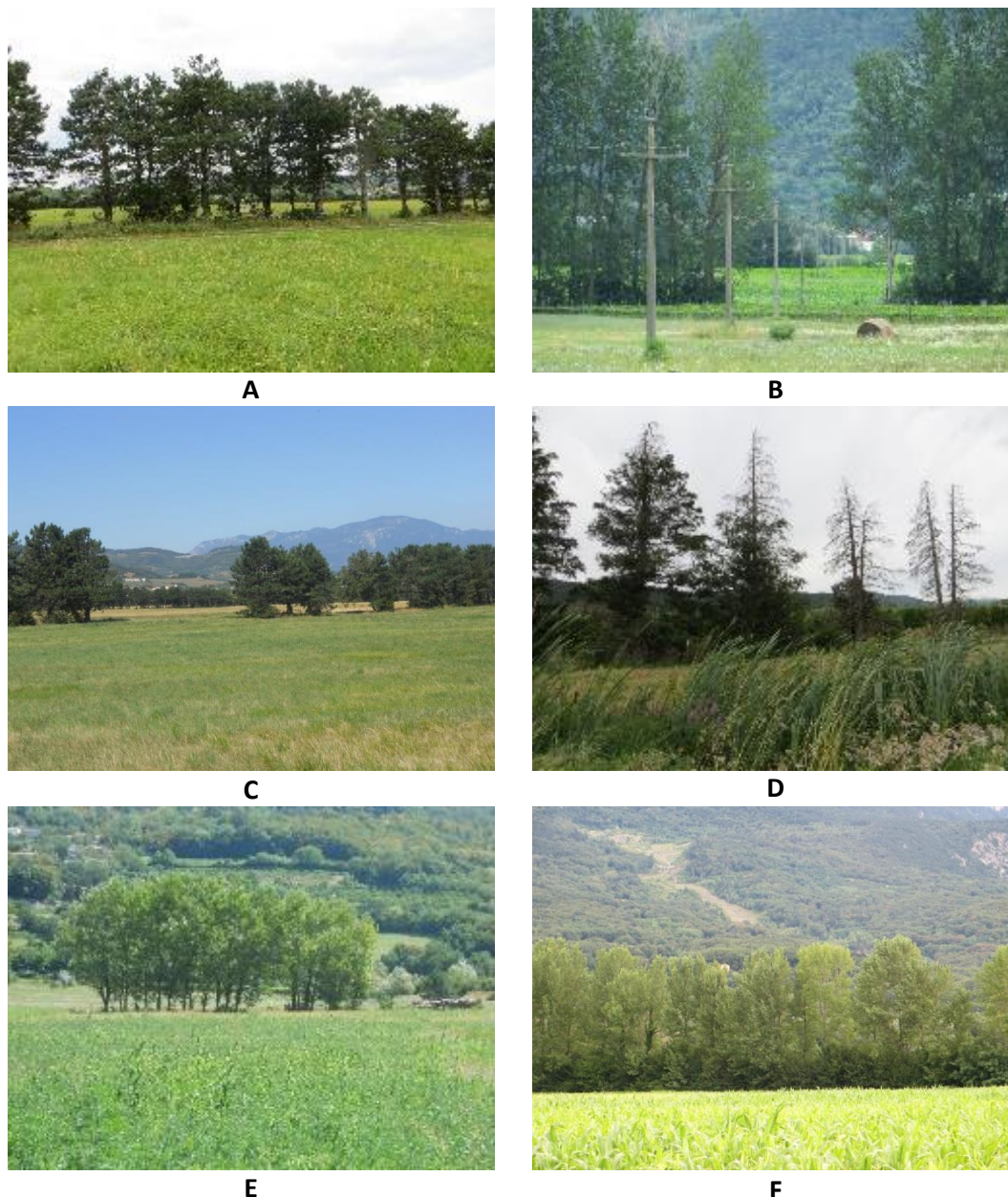
Na območju Vipavske doline najdemo nekaj dobrih praks, ki lahko doprinesejo k zmanjšanju ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe (Slika 1). Med te prištevamo protitočne mreže, dobro ohranjene in funkcionalne odseke zelenih protivetrnih pasov, načrtovanje primerne opore rastlinam, gojenje v zavarovanih prostorih, namakanje, lokalno zadrževanje vode, vključevanje ureditve novih vodnih virov v lokalne razvojne dokumente, zatavljanje medvrstnih prostorov, preizkušanje in postopno uvajanje novih rastlinskih kultur in sort odpornih na višjo temperaturo zraka in veter, in lokalno spremljanje agro-meteoroloških spremenljivk ([5], [6]).

A: protitočne mreže, B: zelen protivetrni pas, C: primerna opora rastlinam, D: zavarovani prostori, E: namakanje z mikrorazpršilci, F: kapljično namakanje, G: veliki zadrževalnik vode, H: mali zadrževalnik vode, I: načrtovani zadrževalnik vode, J: veliki zadrževalnik vode, K: zatravljanje medvrstnih prostorov, L: poskusni nasad eksotičnih rastlin, N: spremljanje agro-meteoroloških spremenljivk

Slika 1: Nekatere od dobrih praks prilagajanja na podnebne spremembe na območju Vipavske doline.

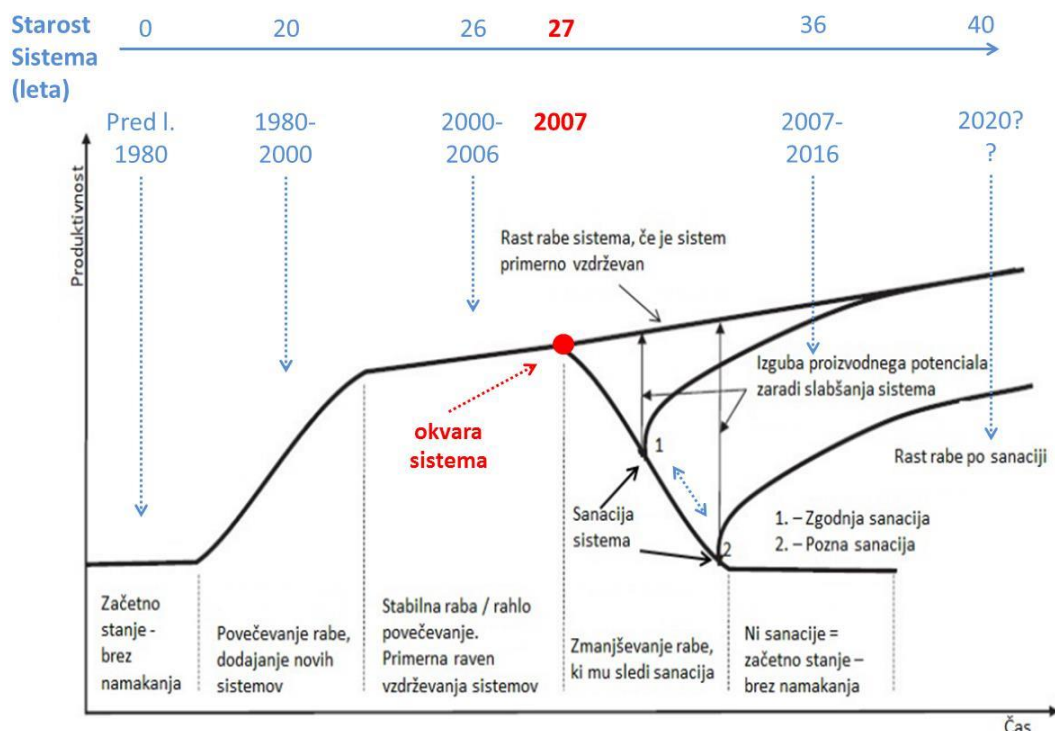
Nekateri ukrepi so izvedeni, a je njihovo delovanje pod potenciali zaradi slabe kakovosti povezane s pomanjkljivim vzdrževanjem ali dotrajanostjo ter krčenjem obsega ukrepov kar znižuje učinkovitost ukrepov. Med njimi so obstoječi protivetrni pasovi, med katerimi so nekateri popolnoma izkrčeni ali z omejeno funkcionalnostjo (Slika 2).

Slika 2: Najpogostejše pomanjkljivosti zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini so neizpolnjen vertikalni profil v protivetrnem pasu (A), prekinjen protivetrni pas v koridorju daljnovoda (B), vrzel v protivetrnem pasu (C), propadajoča drevesa (D), izkrčen protivetrni pas (E). Protivetrni pas na Lokavškem polju je primer dobro ohranjenega protivetrnega pasu (F).

Sem prištevamo tudi dolgotrajno sanacijo pregrade Vogršček, katere pravilno delovanje je pomembno za večji del obstoječih namakanih območji na območju Vipavske doline [7]. Težave z zadrževalnikom Vogršček so se začele 27 let po njegovi izgradnji (Slika 3). Začetek sanacije je stekel takoj po tem, a je proces dolgotrajen. Iz faze ugotavljanja vzroka puščanja pregrade zadrževalnika ter sprememb organizacije odjemnega mesta za vodo (odjem iz talnega izpusta) je proces prešel v fazo zagotavljanja projektne dokumentacije za sanacijo poškodbe pregrade in bo po pričakovanjih v naslednjih letih prešel v fazo izvedbe sanacije. Vzporedno s tehnično sanacijo poteka tudi proces prenosa lastništva namakalnega sistema

Vogršček z države (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS) na občine v Vipavski dolini.

Slika 3: Stopnje rasti in zmanjšanja produktivnosti zemljišč v odvisnosti od delovanja, vzdrževanja in upravljanja namakalne infrastrukture (prirejeno po [8]).

2.5 Politika prilagajanja na podnebne spremembe

Prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev podnebnih sprememb se vse pogosteje vključuje v državne strateške dokumente najrazličnejših področij. Pri pregledu obstoječih dokumentov in modelov upravljanja je bilo znotraj sklopa »kmetijstvo in gozdarstvo«, identificiranih 93 ukrepov, kar predstavlja skoraj 60 % od vseh identificiranih ukrepov. Število ukrepov namenjenih neposrednemu in/ali posrednemu prilagajanju na podnebne spremembe se je v obdobju (2014 – 2020) glede na pretekla obdobja (1991 – 2006 in 2007 – 2013) povečalo. Vendar, v povprečju se kar 1/3 načrtovanih ukrepov ne izvede, kar nakazuje na velik implementacijski deficit politike prilagajanja podnebnim spremembam. Še zlasti problematični so ukrepi, ki za uspešno izvedbo zahtevajo koordinirano delovanje več deležnikov hkrati [9].

2.6 Ranljivosti kmetijstva v Vipavski dolini na podnebne spremembe

Na podlagi ocene izpostavljenosti, občutljivosti in prilagoditvene sposobnosti je z visoko stopnjo zaupanja ocenjeno, da je ranljivost kmetijstva na območju Vipavske doline na podnebne spremembe v velika. Razlog za to je v veliki izpostavljenosti in veliki občutljivosti na podnebne spremembe ter nizki sposobnosti prilagajanja [10].

3. Pristop k opredelitvi ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe

Pri oblikovanju seznama ukrepov za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe so bili upoštevani naslednji strateški in izvedbeni dokumenti:

- Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021
- Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2014-2020
- Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023.

Pri določanju najpomembnejših ukrepov z vidika prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe smo izhajali iz:

- analize ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija A.1),
- procesa posvetovanja z javnostmi (občine, strokovne inštitucije s področja kmetijstva in varovanja narave in voda, pridelovalci) (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1)
- analize vetrovnih razmer in problematike zelenih protivetrnih pasov (akcija (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.3) in
- strokovne presoje pomembnosti ukrepov v kontekstu prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1).

Pomen ukrepov v kontekstu prilagajanja lokalnega kmetijstva na podnebne spremembe je ocenil vsak raziskovalec posebej z uporabo pet-stopenjske lestvice od 1 (ni pomemben) do 5 (zelo pomemben). Končna ocena pomembnosti ukrepa je bila pridobljena na podlagi izračuna povprečja iz vseh podanih ocen za posamezni ukrep. Tako je bil iz prvotnega nabora ukrepov oblikovan ožji, lokalno pomemben nabor ukrepov.

Iz preučitve problemov, ki se pojavljajo v Vipavski dolini v povezavi s prilagajanjem na podnebne spremembe in preteklih študij podpornih dejavnikov za izvedbo ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe izhaja, da je pri izvedbi ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe med drugim odločilnega pomena mehanizem oz. način na katerega se ukrep izvaja.

Ločimo ukrepe, ki zahtevajo aktivacijo manj deležnikov, na le eni ravni do dveh ravneh, in takšne ukrepe, ki zahtevajo aktivacijo večjega števila deležnikov, na več različnih ravneh ter njihovo koordinirano delovanje. Ker se moč deležnikov, interakcija med deležniki in prevladujoča raven delovanja deležnikov med ukrepi razlikujejo, smo začetni nabor ukrepov primerjali še po krajini deležnikov [11] na podlagi treh parametrov:

- *moč deležnika* (0 = pri ukrepu ne sodeluje; 1 = majhna, je zelo pomemben za izvedbo, a deluje pri izvedbi le občasno; 2 = srednja, deluje pri izvedbi redno in v ključnih trenutkih; 3 = velika, za izvedbo zelo pomemben, saj ima ključno vlogo pri financiranju ukrepa ali ukrep celo izvaja),
- *potrebna interakcija med deležniki* (zelo redka, pogosta in zelo pogosta) in
- *prevladujoča raven delovanja deležnika* (mikrolokalno, lokalno in na ravni države).

Kvalitativne ocene so podali sodelujoči raziskovalci vsak posamezno. V primeru nasprotujočih ocen smo skozi proces razprav prišli do enotnih ocen. Ukrepe M4.3, M10.1, P1

in DP2 smo podrobneje obravnavali tudi na delavnicah z občinami, strokovnjaki in kmeti. Na podlagi ocen smo s pomočjo programa R za vsak ukrep vizualizirali krajino deležnikov (priloga).

Zanimala nas je unija med lokalno pomembnostjo ukrepa in vlogo lokalnih skupnosti, zato smo ukrepe razdelili v tri skupine ukrepov: (a) lokalno pomembne ukrepe, pri katerih bo za izvedbo investirana največja neposredna aktivacija lokalnih skupnosti, (b) lokalno pomembne ukrepe, ki bodo potekali na podlagi aktivaciji drugih deležnikov in ob občasni pomoči lokalnih skupnosti, in (c) lokalno pomembne ukrepe, ki bodo izvedeni ob ključni vlogi kmetijskih gospodarstev in svetovalnih služb.

4. Ukrepi in strateški akcijski načrt za njihovo implementacijo

Vsi ukrepi skupaj s cilji, kazalniki in načinom doprinosa k manjši ranljivosti na podnebne spremembe so prikazani v prilogi 1.

LOKALNO POMEMBNI UKREPI PRI KATERIH MORAJO BITI OBČINE NAJBOLJ AKTIVNA SO:

- demonstracijske aktivnosti za prikaz mehanizacije, postopkov, tehnologije in strojev
- podpore v naložbe v kmetijska gospodarstva, kot so nakup in postavitve rastlinjakov ter pripadajoče opreme, mrež proti toči, izvedbo agromelioracijskih del, ureditev individualnih namakalnih sistemov, njihovih tehnoloških posodobitev ter nakup namakalne opreme (M4.1),
- naložbe v izgradnjo namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom in tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom (M4.3),
- naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti, na primer lokalno oskrbo, zeleni turizem, ravnanje z organskimi odpadki in pridobivanje električne energije in obnovljivih virov energije, kot so lesna masa, biomasa, gnoj in gnojnica, voda, veter in sonce (M6.4),
- vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode (R5a),
- ureditev protipoplavne varnosti območja ob reki Vipavi (R3),
- preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort (DP1) in,
- celostne obnove protiveternih pasov v Vipavski dolini (DP2).

Ti ukrepi bodo dvignili znanje na področju trajnostne rabe voda in razvoju nove in posodobitvi obstoječe infrastrukture namenjene učinkoviti rabi voda. Omogočili bodo druge infrastrukturne investicije kot so protitočne mreže in rastlinjaki, ali pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov energije, ki prav tako pripomorejo k prilagajanju kmetijstva na podnebne spremembe.

Njihova izvedba bo temeljila na tesni interakciji več deležnikov na različnih ravneh in njihovem usklajenem delovanju. Lokalne skupnosti se bodo strateško usmerile k izvedbi teh projektov, bodisi na način aktivne vključitve v izvedbo projektov (M4.3), bodisi posredno preko vzpodbujanja lokalnih deležnikov k povezovanju in izvedbi projektov in ozaveščanja o pomenu izvedbe ukrepov za uspešno prilagajanje na podnebne spremembe (M1.2, M4.1, M6.4). V neposredni povezavi z uspešnostjo izvajanja M4.1 in M4.3 je tudi uspešnost izvajanja ukrepa R5a oz. ukrep regionalnega razvojnega programa R2.

Pri izvedbi Ukrepa M1.2 bodo imeli ključno vlogo za izvedbo tečajev, delavnic, predavanj in praktičnih prikazov za to usposobljeni izvajalci. Glede na predhodno izražene potrebe po dvigu znanja na področju rabe različnih namakalnih tehnik bodo skozi ta ukrep v partnerstvu z ostalimi akterji izvedli demonstracijske projekte za prikaz učinkovite rabe različnih

namakalnih tehnik, ki je eden od prioriteten ukrepov Načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu v Republiki Sloveniji do leta 2021 [12].

Pri izvedbi ukrepa M4.1 bodo imela ključno vlogo kmetijska gospodarstva, pri nekaterih investicijah pa jim bodo pomagale storitve projektantov in strokovnjakov lokalne kmetijske svetovalne službe.

Občina Ajdovščina bo nadgradila in nadaljevala projekt preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort odpornih na podnebne spremembe (DP1).

Lokalno podnebno pomemben ukrep, ki v obstoječih dokumentih ni predviden in nima finančnega pokritja na podlagi sodelovanja z javnostmi je ukrep celostne obnove zelenih protivetrih pasov (DP1). Ob pomoči lokalnih skupnosti, kmetijskih strokovnjakov in strokovnjakov svetovalne službe bo ukrep bil umeščen v program razvoja podeželja po letu 2020, ali bil umeščen v druge razvojne programe. Tako bodo omogočena sredstva za celostno obnovo in razvoj protivetrih pasov v Vipavski dolini.

Ureditev poplavne varnosti območja ob reki Vipavi je bila prepoznana kot prioriteta (ukrep R3). Pri izvedbi ukrepa imajo občine potencialno veliko vlogo zaradi aktivacije sredstev iz EU kohezijskega in regionalnega sklada ter čezmejnega sodelovanja (ukrep P1).

LOKALNO POMEMBNI UKREPI, KI ZAHTEVAJO DOLOČENO AKTIVACIJO LOKALNIH SKUPNOSTI, A PRETEŽNO TEMELJIJO NA AKTIVACIJI DRUGIH DELEŽNIKOV SO:

- naložbe v odpravo škode in obnovo gozdov po žledolomu v letu 2014 in ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov (M8.4),
- izvajanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov za gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči na način, ki zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje, prispeva k blaženju učinkov in prilagajanju podnebnim spremembam ter zagotavljajo izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin (M10.1),
- izvajanje ukrepov, ki zvišujejo dobrobit živali, na primer reja z izpustom in paša (M14.1),
- podpore za horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov (M16.4)
- diverzifikacija kmetijske dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnosti ter izobraževanjem o okolju in hrani (M16.9),
- izvajanja lokalnega razvoja po pristopu »od spodaj navzgor« (M19.1 - M19.4),
- sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje (M16.5) (razen evropskega partnerstva za inovacije),
- spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti (R1a in R3a),
- nadgradnja sistema za podporo odločanju o rabi vode (R1b1) in,
- monitoring površinskih in podzemnih voda v luči doseganja dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov (OS6a).

Lokalne skupnosti ne bodo imele odločilne vloge pri izvajanju teh ukrepov, a bodo k njihovi uspešni izvedbi pripomogle s promocijskimi in ozaveševalnimi akcijami.

Ukrep M8.4 in njegova pomembnost za lokalno obnovo gozdnih virov je bil obravnavan na delavnici v okviru posveta s strokovnjaki v Ajdovščini, dne 18.05.2017. Na področju se že izvaja, a v manjšem obsegu kot naprimer v občini Postojna. Še vedno je izvedba tega ukrepa

ocenjena kot zelo pomembna. Ukrep bo uspešno izveden ob sodelovanju lastnikov gozdov, Zavoda za gozdove Slovenije in ministrstvo, pristojnim za kmetijstvo.

Zelo pomembno je za lokalno kmetijstvo izvajanje kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov za gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči na način, ki zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje, prispeva k blaženju učinkov in prilagajanju podnebnim spremembam ter zagotavlja izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin (10.1). Za blaženje podnebnih sprememb je še zlasti pomembno izvajanje operacij s področja poljedelstva in zelenjadarstva, sadjarstva, vinogradništva, trajnega travinja in vodnih virov, za prilagajanje na podnebne spremembe pa reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje ter ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija. Za izvajanje ukrepa PRP10.1 je ključna kmetijsko svetovalna služba, ki je osrednji podporni deležnik pridelovalcem, ki se na ukrepe prijavljajo in jih potem tudi izvajajo. Enako pomembno je izvajanje ukrepov za živali, na primer reja z izpustom in paša (M14.1), ki ima način izvajanja enak kot prejšnji ukrep.

Ukrep M16.9, podukrep diverzifikacija dejavnosti na kmetiji, bo omogočil izvedbo aktivnosti, ki se nanašajo na področje izobraževanja o okolju in hrani. Ta bo doprinesel k zvišanju zavedanja o lokalni ponudbi in pomenu lokalne oskrbe trga ter tako doprinesel k razvoju lokalnega prehranskega trga, ki lahko delno zmanjša okoljski izpust toplogrednih plinov iz naslova načina oskrbe trga s hrano.

Sredstva za strateško naslavljanje lokalno specifičnih podnebnih tem bodo omogočili ukrepi M19.1 - M19.4, ki vzpodbujajo začetek in nadaljevanje aktivnosti za oblikovanje strategije in izvajanje strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Te ukrepe umeščamo med kompleksnejše, saj zahtevajo oblikovanje lokalne akcijske skupine. Na območju Vipavske doline sta za obdobje 2014-2020 vzpostavljeni dve lokalni akcijski skupini LAS Vipavska dolina in LAS v Objemu sonca. Sprejeti strategiji lokalnega razvoja akcijskih skupin naslavlja prilaaganje na podnebne spremembe v kmetijstvu posredno. In sicer, skozi razvoj kratkih prehranskih verig in ozaveščanje o pomenu kratkih prehranskih verig.

Sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje (M16.5) bo vzpodbudilo oblikovanje in izvajanje projekt s področja prilagajanja na podnebne spremembe, ki bodo pomagali dosegaati cilje varstva narave.

Ministrstvo, pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi bodo zagotovili strateško podeljevanje vodnih pravic za rabo vode v kmetijstvu ter tako omogoča dolgoročno varstvo voda v skladu z razpoložljivostjo vodnih virov in njihovo kakovostjo (R1a). Ukrep NUV_R3a določa omejitve, prepovedi in pogoje rabe vode, ki jih bodo ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi upoštevali pri podeljevanju vodnih pravic za rabo vode v kmetijstvu in tako omogočili strateško odločanje o načinu in količini rabe vode.

Ukrep R1b1 je izvedbeno odvisen od ministrstva pristojnega za okolje in prostor ter organov v sestavi in bo omogočil nadgradnjo sistema za podporo odločanju o rabi voda. Ukrep je strateški in hkrati lokalno pomemben.

Izvajanje monitoringa površinskih in podzemnih voda v luči doseganja dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov (OS6a) je osnova za strateško odločanje o razpoložljivosti vodnih virov za rabo vode. Ukrep je lokalno zelo pomemben. Njegovo uspešno izvedbo bo omogočilo ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organi v sestavi.

LOKALNO POSREDNO POMEMBNI UKREPI, KI PRETEŽNO TEMELJIJO NA AKTIVACIJI KMETIJSKIH GOSPODARSTEV, SVETOVALNIH SLUŽB IN DRUGIH DELEŽNIKOV IN NE TOLIKO LOKALNIH SKUPNOSTI, SO:

- podpore za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti (M1.1),

- podpore za pomoč pri uporabi storitev svetovanja (M2.1),
- podpore za novo sodelovanje v shemah kakovosti (M3.1),
- podpore dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu (M3.2),
- podpore za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov (M4.2),
- zagona dejavnosti za mlade kmete (M6.1),
- naložb v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa ter pred industrijsko predelavo lesa (M8.6),
- zagon dejavnosti, namenjene razvoju majhnih kmetij (M6.3),
- podpore za širokopasovno infrastrukturo (M7.3),
- ustanovitve skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju (M9.1),
- podpore za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu (M10.2),
- usmerjanje v in ohranitev praks ekološkega kmetovanja (M11.1 in M11.2),
- ohranjanje obdelanosti kmetijskih zemljišč v gorskih območjih (M13.1) in drugih območjih s posebnimi omejitvami (M13.3),
- podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologija (PRP_M16.2) v povezavi z ukrepi P2 in P3
- priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode (OS3.2b8)

Izvedba ukrepov M1.1. - M6.3 bo omogočilo partnerstvo med kmetijskimi gospodarstvi, svetovalno službo in ministrstvom za kmetijstvo ter organi v sestavi.

Ključno vlogo oblikovanja javno-zasebnega partnerstva pri ukrepu M7.3 bodo imeli ponudniki telekomunikacijskih storitev.

Neodvisen od lokalnih deležnikov je ukrep PRP_M10.2, katerega uspešno izvedbo bodo omogočile raziskovalne ustanove.

Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanja vode (OS3.2b8) bo pripravilo ministrstvo pristojno za okolje in prostor ter organov v sestavi.

Ukrep PRP_M8.6 je izvedbeno vezan na ukrep R1.

Vsi ukrepi skupaj s cilji, kazalniki in načinom doprinosa k manjši ranljivosti na podnebne spremembe so zbrani v prilogi 1.

5. Povzetek

Rezultati projekcij podnebnih sprememb na območju Vipavske doline kažejo na povišanje temperature zraka poleti, povečanje količine padavin pozimi in zmanjšanje količine padavin poleti. Posledično na območju Vipavske doline pričakujemo povečanje ranljivosti za kmetijsko in hidrološko sušo v poletnem času in poplave pozimi in spomladi.

Ranljivost kmetijstva na podnebne spremembe na območju Vipavske doline je velika zaradi velike izpostavljenosti in velike občutljivosti na podnebne spremembe ter nizke sposobnosti prilagajanja. Da bi se na pričakovane podnebne spremembe uspešno prilagodili, je potrebno v obdobju 2017-2021 izvesti kopico ukrepov tako na ravni kmetij kot na ravni celotnega območja Vipavske doline.

Ta strategije določa nujnost izvajanja ukrepov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, Regionalnega razvojnega program Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2014-2020, Načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 in Programa ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023, **glede na:**

- lokalno pomembnosti ukrepov opredeljeno na podlagi analize ranljivosti kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija A.1),
- proces posvetovanja z javnostmi (občine, strokovne institucije s področja kmetijstva, gozdarstva in varovanja narave in voda, pridelovalci) (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1),
- analizo vetrovnih razmer in problematike zelenih protivetrnih pasov (akcija (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.3) in
- strokovno presojo pomembnosti ukrepov v kontekstu prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe (LIFE ViVaCCAdapt, akcija C.1).

S tem je zagotovljen strateški akcijski načrt izvajanja ukrepov na področju prilagajanja na podnebne spremembe v obdobju 2017-2021. Številni akterji na različnih ravneh so odgovorni za izvedbo ukrepov, kar prikazuje na ukrep natančno priloga 1 tega dokumenta. Dokument bo pomagal občinam v Vipavski dolini usmerjati aktivnosti na področju prilagajanja na podnebne spremembe v kmetijstvu.

6. Literatura

1. RRP, Regionalni razvojni program Severne Pimorske (Gorške razvojne regije) 2014-2020. 2015. p. 358.
2. Honzak, L., M. Glavan, and M. Pintar, *Analiza podnebnih projekcij. Poročilo projekta LIFE ViVa CCAdapt*. 2017, BoMo d.o.o. in Univerza v Ljubljani: Ljubljana.
3. URSZR, *Škoda zaradi burje, suše in poplav v Vipavski dolini*. 2016, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje: Ljubljana.
4. Cvejić, R., et al., *Načrtovanje rabe vode za rastlinsko pridelavo v kmetijstvu*. Geodetski vestnik, 2016. **59**(2): p. 7.
5. Tratnik, M. and J. Papež, Analiza dobrih praks. Aktivnost A.1.d v projektu LIFE - Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). 2017, Hidrotehnik.
6. Tratnik, M., J. Papež, and P. Vodopivec, Analiza stanja zelenih protivetrnih pasov v Vipavski dolini. Aktivnost A.1.f. v projektu LIFE - Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). 2017, Hidrotehnik: Nova Gorica. p. 32.
7. Cvejić, R. and M. Pintar, Značilnosti kmetijstva na območju Vipavske doline. Poročilo projekta LIFE ViVa CCAdapt. 2017, Univerza v Ljubljani: Ljubljana.
8. Tratnik, M., Optimizacija rabe in delovanja vodnega zadrževalnika in namakalnih sistemov na primeru Vogrščka. 2015, Univerza v Ljubljani: Ljubljana.
9. Kompare, K. and K. Katja, Analiza modelov upravljanja. Aktivnost A.1.c. v projektu LIFE - Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). 2017.
10. Klančnik, K., et al., Regional analysis to support adaptation of agriculture to climate change in Vipava Valley. Executive summary of project Deliverable A.1, LIFE - Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley - LIFE ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070), R. Cvejić, K. Katja, and K. Kompare, Editors. 2017, Inštitut za vode Republike Slovenije, Univerza v Ljubljani, BO-MO d.o.o., Hidrotehnik d.d.: Ljubljana. p. 21.
11. Monaghan, S., J. Lavelle, and P. Gunnigle, Mapping networks: Exploring the utility of social network analysis in management research and practice. *Journal of Business Research*, 2017. **76**: p. 136-144.
12. MKGP, Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020 2015, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: Ljubljana.

7. Priloga 1: Krajina deležnikov po ukrepih za prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini

Ukrep M1.1: Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti

Ukrep

Politika

Cilj ukrepa

Kazalnik

Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?

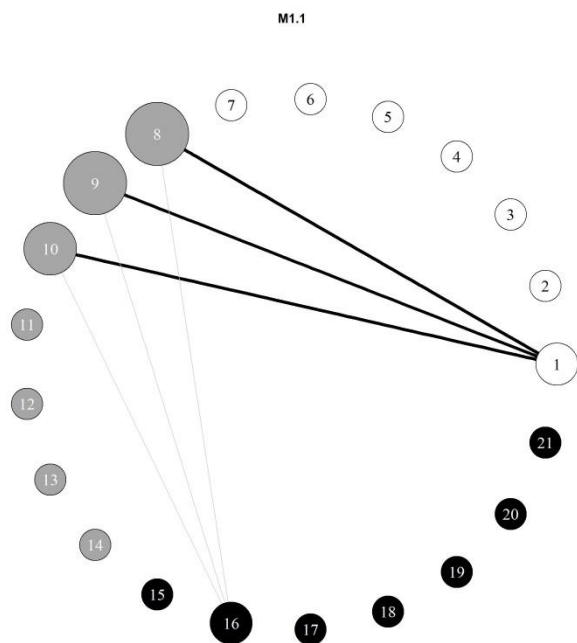
Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti

PRP RS 2014-2020

Dvig znanja

Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, št. dni izvedenega usposabljanja, št. udeležencev usposabljanja

Posredno preko tečajev, delavnic, demonstracij ipd.

Deležnik deluje pretežno

○ mikrolokalno ○ lokalno ● na ravni države

Moč

○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje

Povezava

— močna — srednja — šibka

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M1.2: Podpora za demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Dvig znanja
Kazalnik	Št. podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko tečajev, delavnic, demonstracij ipd.
M1.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev; pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M2.1: Podpora za pomoč pri uporabi storitev svetovanja

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Dvig znanja
Kazalnik	Št. podprtih operacij, št. upravičencev (deležnih svetovanja)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko svetovanj za vsebine, ki so pogoj pri ukrepih EK, KOPOP, DŽ.
M2.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Certificira lokalnost in s tem povezano višjo kakovost.
Kazalnik	Št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko certificiranja porekla, posebnosti, načina pridelave, vrhunskosti, lokalnosti ipd.

Deležnik deluje pretežno

○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države

Moč

○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje

Povezava

— močna — srednja — šibka

Deležniki

1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M3.2: Podpora za dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Ozavešča, informira in vzpodbuja potrošnike o rabi produktov iz sheme kakovosti.
Kazalnik	Skupni javni izdatki
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko ozaveščanja, informiranja in vzpodbujanja potrošnikov o rabi produktov iz sheme kakovosti.
M3.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M4.1: Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Poveča produktivnost in ekonomsko in okoljsko učinkovitost kmetijskih gospodarstev.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno preko nakupa in postavitve rastlinjakov, nakupa in postavitve protitočnih mrež, zaščitne folije proti pokanju in ožigu plodov, zaščitne mreže proti prtičem, naložbe za učinkovito rabo energije, izvedbe agromeliroacijskih del, ureditve "malih" namakalnih sistemov, njihovih tehnoloških posodobitev, nakupa in postavitve namakalne opreme.
M4.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M4.2: Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Omogoča nakup tehnologije za bolj učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno preko naložb za učinkovito rabo energije v predelavi, naložb za pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije na kmetijskih gospodarstvih.
M4.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Ugodnejša lastniška struktura (zmanjša število poti zato zmanjša porabo goriva-energije), zmanjšanje izgub vode v namakalnem sistemu znižuje količino odvzete vode in tako zmanjša pritisk na vodno telo; raba vode po namakanem urniku, v primerjav z individualnimi odvzemi, optimizira trenutno porabo vode in tako zmanjša pritisk na vodno telo.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno s pridobitvijo sredstev za izvedbo agromelioracij in namakalnih sistemov za več uporabnikov ter tehnološko posodobitvijo namakalnih sistemov za več uporabnikov
M4.3 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M6.1: Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Zagon dejavnosti s kmetom, ki je odprt za inovacije in okoljsko usmerjen, vzpodbuja nadaljevanje kmetijske dejavnosti za lokalno oskrbo trga.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko pomoči za zagon dejavnosti za mlade kmete.
M6.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M6.3: Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Zagon dejavnosti majhnih kmetij na OMD (okolju prijazna paša, kulturna krajina, lokalna pridelava hrane).
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko podpore na podlagi triletnega poslovnega načrta namenjenega razvoju majhnih kmetij, katerih zemljišča pretežno ležijo na OMD.
M6.3 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M6.4: Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Vzpodbuja razvoj kmetij na področju lokalne oskrbe, zelenega turizma, socialnega podjetništva, ravnanja z organskimi odpadki, pridobivanja toplotne energije iz obnovljivih virov.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno z vzpostavitvijo in razvojem nekmetijskih dejavnosti.
M6.4 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M7.3: Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Omogočiti možnost dostopa do širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij podeželskemu prebivalstvu in gospodarstvu.
Kazalnik	Skupne naložbe, skupni javni izdatki, št. podprtih operacij, prebivalci, deležni izboljšanih storitev/infrastrukture (informacijska tehnologija ali drugo)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko razvoja širokopasovnega omrežja, kar omogoča boljši dostop do podatkov relevantnih tudi npr. za izboljšanje učinkovitosti rabe vode.
M7.3 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovana zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Odprava škode in obnova gozdov, poškodovanega po žledu, rastlinski bolezni in napadu prenamnožene populacije žuželk (kot posledica žledoloma)
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč, skupna površina
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno z obnovo in krepitevijo ekološke funkcije gozda, obnovo funkcije ponora CO2.
	Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M8.4: Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za sanacijo gozdov
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. gospodarstev/upravičencev, ki prejemajo pomoč, skupna površina
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko obnove gozdov po žledu, saj taka obnova omogoči krepitev ekološke funkcije gozda in obnovo funkcije ponora CO ₂ .
M8.4 The diagram illustrates the network of stakeholders involved in the implementation of measure M8.4. Node 17 is the central hub, connected to nodes 5, 6, and 7. Nodes 5, 6, and 7 are large circles, indicating high power. Nodes 15, 16, 17, 18, 19, 20, and 21 are black circles, indicating they operate at the national level. Nodes 1 through 14 are grey circles, indicating they operate at the local level. Nodes 1 through 14 are small circles, indicating they have low power. Nodes 15 through 21 are black circles, indicating they have high power. The connections between nodes are represented by lines of varying thickness: thick lines for strong connections, medium lines for medium connections, and thin lines for weak connections. The diagram shows a central hub (17) connected to several other nodes (5, 6, 7, 15, 16, 18, 19, 20, 21) with varying line thicknesses, indicating the strength of the connections. The nodes are arranged in a circular pattern around the central hub. Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Intenziviranje gospodarjenja z gozdovi, zlasti v zasebnih gozdovih, povečanje sečnje, profesionalizacija dela v gozdovih in zmanjšanje števila delovnih nesreč pri delu v gozdu ter uvajanje učinkovite in okoljsko sprejemljive tehnologije za posek in spravilo lesa.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, skupne naložbe, št. podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.
M8.6 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovana zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v pred industrijsko predelavo lesa

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Dodajanje vrednosti gozdarskim proizvodom
Kazalnik	Skupni javni izdatki, skupne naložbe, št. podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.
M8.6 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovana zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M9.1: Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Povečati povezanost in tržno usmerjenost v kmetijskem ter gozdarskem sektorju prek organizirane prodaje in skupnega nastopa na trgu.
Kazalnik	Št. novoustanovljenih skupin/organizacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.
M9.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ◐ lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ◐ srednja ◑ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M10.1: Plačilo kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP)

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Spodbuditi kmetijska gospodarstva, k gospodarjenju na način, ki zmanjšuje negativne vplive kmetovanja na okolje, prispeva k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam ter zagotavlja izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, skupna površina (ha), št. podprtih pogodb
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno z zmanjšanjem negativnih vplivov na okolje preko sonaravnih kmetijskih praks, ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajine, ustreznega gospodarjenja z vodami in upravljanjem s tlemi. Navedeno pa posredno prispeva k blaženju in prilagajanju kmetovanja podnebnim spremembam.
M10.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M10.2: Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Podukrep je namenjen dejavnostim za ohranjanje rastlinskih genskih virov in situ in ex situ.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih pogodb
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno in posredno z ohranjanjem genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih ter zunaj naravnega habitata za nadaljnje žlahtniteljske postopke za razvoj vrst prilagojenih na spremenjenje podnebne razmere.
M10.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M11.1: [Plačila za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja](#)

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Podpore namenjene kmetovanju ob varovanju in izboljšanju okolja, elementov krajine, naravnih virov in biotske raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam. Namenjeno preusmeritvi v ekološko kmetovanje, kot je določeno z Uredbo 834/2007/ES.
Kazalnik	Skupna površina (ha)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko strokovne pomoči in usposobljenosti upravičencev za pridelavo visokokakovostne hrane, ki varuje zdravje ljudi ter omogoča največje možno zmanjšanje negativnih vplivov na okolje, predvsem z vidika preprečevanja onesnaževanja podtalnice s strani kmetijstva.
M11.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovana zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M11.2: Plačila za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Izvajanje kmetovanja, ki omogoča varovanje in izboljšanje okolja, elementov krajine, naravnih virov in biotske raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam.
Kazalnik	Skupna površina (ha)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko strokovne pomoči in usposobljenosti upravičencev za pridelavo visokokakovostne hrane, ki varuje zdravje ljudi ter omogoča največje možno zmanjšanje negativnih vplivov na okolje, predvsem z vidika preprečevanja onesnaževanja podtalnice s strani kmetijstva.
	Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu s občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M13.1: Izplačilo nadomestil v gorskih območjih

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Ohranitev in nadaljnja obdelanost kmetijskih zemljišč, ohranjanje poseljenosti podeželskih območij in zagotavljanje javnih koristi na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja OMD).
Kazalnik	Skupni javni izdatki, skupna površina (ha)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko vzdrževanja krajine s spodbujanjem upravljanja zemljišč kljub težkim razmeram kmetovanja in s tem varovanja zlasti tal pred erozijo in plazovi, ali izgubo biotske raznovrstnosti.
	Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M13.3: Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Ohranitev in nadaljnja obdelanost kmetijskih zemljišč, ohranjanje poseljenosti podeželskih območij in zagotavljanje javnih koristi na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja OMD).
Kazalnik	Skupni javni izdatki, skupna površina (ha)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko vzdrževanja krajine s spodbujanjem upravljanja zemljišč kljub težkim razmeram kmetovanja in s tem varovanja zlasti tal pred erozijo in plazovi, ali izgubo biotske raznovrstnosti;
M13.3 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovana zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M14.1: [Plačilo za dobrobit živali](#)

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Spodbuditi rejce k izvajanju nadstandardnih oblik reje živali
Kazalnik	Skupni javni izdatki
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko izvajanja nadstandardnih oblik reje živali.
M14.1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M16.2: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Vzpostaviti sodelovanje med različnimi akterji s področja kmetijstva in razvoja podeželja pri izvajanju projektov s področja tehnološkega razvoja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, ki bodo prispevali k doseganju zastavljenih ciljev razvoja podeželja.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno s pilotnimi projekti, ki bodo imeli za rezultat nove dosežke in rešitve ter inovativne pristope na področju tehnološkega razvoja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, kar bo posredno vplivalo na prilagajanje kmetijstva, gozdarstva in živilstvo podnebnim spremembam
M16.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ○ lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M16.2: Podpora za horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Vzpostavitev kratke dobavne verige in lokalnega trga ter projektov promocijskih dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezani z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije), št. gospodarstva, ki sodeluje v podprtih shemah
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno z izboljšanjem možnosti lokalne oskrbe trga, kar pomeni manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših oskrbovalnih verig.
M16.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M16.5: Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope vključitve k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Sodelovanje akterjev pri izvajanju projektov s področja okolja in podnebnih sprememb, ki prispevajo k razvoju podeželja.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno. Podprti bodo projekti za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, boljše upravljanje naravnih vrednot, in zmanjšanje negativnih vplivov kmetijstva na kakovost površinskih in podzemnih voda.
M16.5 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M16.5: Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Preučiti možnosti za razvoj dejavnosti na kmetiji, ki se nanašajo na področja izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva oziroma invalidskega varstva.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih operacij sodelovanja (razen evropskega partnerstva za inovacije)
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko razvoja dejavnosti na kmetiji, ki se nanašajo na področja izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva oziroma invalidskega varstva.
M16.5 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M16.5: Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER - Pripravljalna podpora

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Okrepiti oblikovanje lokalnih partnerstev, krepitev institucionalne usposobljenosti, usposabljanje in mreženje za pripravo in izvedbo strategije lokalnega razvoja (SLR), ki ga vodi skupnost
Kazalnik	Skupni javni izdatki
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko oblikovanja partnerstev za pripravo strategije lokalnega razvoja (SLR).
M16.5 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M19.2: Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	V okviru tega ukrepa ni natančno definiranih operacij in vrst ukrepov za izvajanje, saj je tip operacij odvisen od ciljev, določenih v posamezni strategiji lokalnega razvoja.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko prispevka k manjši ranljivosti odvisen od ciljev in ukrepov definiranih v SLR.
M19.2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep M19.3: Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Sodelovanje v partnerstvu, ki ga vodi skupnost, za izmenjavo in prenos primerov dobrih praks ter pospeševanje izvedbe projektnih zamisli
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko reševanja specifičnih lokalnih problemov, prenosa dobrih praks med LAS, iskanju povezav in novih znanj. Operacije sodelovanja prispevajo k ciljem PRP 2014–2020 in imajo poseben poudarek na združevanju LAS.
	Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetije, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev; pravne osebe, npr. zadruge in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Ukrep M19.4: Podpora za tekoče stroške in stroške animacije

Politika	PRP RS 2014-2020
Cilj ukrepa	Podpora iz naslova tega ukrepa je namenjena sofinanciranju stroškov nastalih pri upravljanju in delovanju LAS, vključno s spremljanjem in vrednotenjem SLR ter za animacijo območja LAS in pomoč potencialnim upravičencem za razvijanje idej in pripravo operacij
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov LEADER
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko sofinanciranja stroškov delovanja LAS, tudi stroškov spodbujanja izvajanja SLR. Prispevek k manjši ranljivosti odvisen od ciljev in ukrepov definiranih v SLR.
M19.4 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep R1a: Sistem podeljevanja vodnih pravic

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.
Kazalnik	Število aktov o podelitvi vodnih pravic, ki se jih izda ali sprejme
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko podeljevanja vodnih pravic, nadzora in evidenco skladno z Zakonom o vodah spodbuja trajnostno rabo voda, kar neposredno vpliva na vodni režim in stanje voda.
R1a Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep R3a: Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti
Kazalnik	Zmanjšanje porabe vode (%), potrebno za doseganje ciljev.
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko spodbujanja gospodarne in trajnostne rabe vode, da se ne ogrozi doseganje ciljev na podlagi zahtev, ki izhajajo iz določenih predpisov
R3a Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ● velika ● srednja ● majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep R5a: Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti
Kazalnik	Zmanjšanje porabe vode (%), potrebno za doseganje ciljev
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko medsektorskega sodelovanja za uvajanje učinkovite in trajnostne rabe vode preko različnih instrumentov (npr.: izvajanje ukrepov PRP 2014–2020; aktivnosti za zmanjšanje izgub v vodovodnih omrežjih; osveščanje uporabnikov s strani izvajalcev storitev obvezne občinske gospodarske javne službe idr.)
R5a Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep OS6a: Monitoring površinskih in podzemnih voda

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov
Kazalnik	Izvedba letnega programa monitoringa
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko podatkov monitoringa stanja voda v Sloveniji, ki služijo za oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda, količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda ter stanja voda na območjih s posebnimi zahtevami
OS6a Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep R1b1: Sistem za podporo odločanju o rabi voda

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Sistem za prikaz primernosti rabe površinskih voda in razpoložljivosti podzemne vode. Podporo pri pripravi vhodnih podatkov za Oceno verjetnosti doseganja okoljskih ciljev ter podporo oblikovanju cenovne politike na področju voda. Racionalizacija upravnega postopka podeljevanja vodnih pravic.
Kazalnik	Vzpostavljen sistem za podporo odločanju o rabi voda
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko rezultatov ukrepa, ki bodo služili kot predhodna informacija o večji ali manjši verjetnosti, da bo za določeno lokacijo možno pridobiti vodno pravico.
R1b1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep OS3.2b8: Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode

Politika	NUV II
Cilj ukrepa	Analiza kazalcev za različne vrste suše/pomanjkanje vode, ki so na razpolago v informacijskih sistemih ARSO. Analiza vrednosti kazalcev v preteklih epizodah suše in njihova povezava z nastalimi vplivi. Priprava predloga pragov za razglas različnih vrst in stopenj suše/pomanjkanje vode. Analiza vpliva podnebnih sprememb na suše/pomanjkanje vode.
Kazalnik	Razviti kazalci za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko razvoja kazalcev za razglas stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode.
OS3.2b8 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep R1: Vzpostavitev gozdno–lesne predelovalne verige ter večja izraba lesa v industriji in energetiki

Politika	RRP Severne Primorske 2014-2020
Cilj ukrepa	Postaviti strategije za učinkovito, sonaravno in trajnostno rabo lesne biomase v regiji. Podpreti nastanek in delovanje gozdno lesnih verig. Podpreti rabo lesne biomase kot lokalnega energenta. Povezati dobavitelje in predelovalce. Zasnovati regijski biomasni logistični center. Povečati število zaposlenih v lesno – predelovalni verigi. Vzpostaviti pilotno gozdno – lesno predelovalno verigo. Vzpostavitev pametnih omrežij. Promocija lesne biomase kot lokalnega energenta. Prepoznati in predstaviti primere dobre prakse
Kazalnik	Vzpostavljena gozdno lesna predelovalna veriga
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno in neposredno manjše obremenitve okolja s CO2 zaradi krajših predelovalnih verig in rabe obnovljivih virov energije.
Za krajino deležnikov za ukrep R1 glej krajino deležnikov za Ukrep M8.6.	

Ukrep R2: Razvoj namakanja v Vipavski dolini in Goriških Brdih

Politika	RRP Severne Primorske 2014-2020
Cilj ukrepa	Stabilizacija pridelave hrane z ureditvijo zadrževalnikov in namakalnih sistemov in preprečevanje škod po suši, ki se v vedno bolj pogosto pojavljajo, vpliv na blaženje podnebnih sprememb
Kazalnik	Št. ha z možnostjo namakanja, novi namakalni sistemi
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko spodbujanja projektov, ki bodo težili k tehnološki posodobitvi obstoječih sistemov in k vzpostavitvi novih racionalnih ekonomsko vzdržnih in okoljsko sprejemljivih sistemov namakanja in ostalih potrebnih sistemov za izboljšanje stanja v kmetijski panogi

Za krajino deležnikov glej Ukrepa M4.1 in M4.3.

Ukrep R3: Protipoplavna varnost območja ob reki Vipavi

Politika	RRP Severne Primorske 2014-2020
Cilj ukrepa	Zagotovitev poplavne varnosti območij pomembnejšega vpliva poplav v porečju reke Soče; izbira optimalnih projektnih rešitev izvedbe ukrepov poplavne varnosti, ki bodo omogočale večnamensko rabo in povezovanje finančnih virov različnih sektorjev in posledično najustreznejše rešitve s tehničnega, okoljskega in stroškovnega vidika
Kazalnik	Obseg investicij v protipoplavno varnost in ukrepe odpravljanja posledic glede na izhodiščno stanje izraženo z indeksom
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno z zmanjšanjem posledic vse pogostejših naravnih nesreč - poplav
R3 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep DP1: Preizkušanje gojenja novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort

Politika	Sredstva občinskega proračuna
Cilj ukrepa	Prilagajanje podnebnim spremembam in iskanje novih tržnih niš
Kazalnik	Št. novih rastlinskih vrst oz. kmetijskih sort
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno prilagajanje z gojenjem kultur odpornih na neugodne vremenske pojave (burja, poplave, suša)
DP1 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadrage in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep DP2: Celostna obnova protivetrnih pasov v Vipavski dolini

Politika	brez
Cilj ukrepa	Zmanjšati vpliv vetrne erozije
Kazalnik	Obseg podprtih operacij
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Neposredno, lokalno zmanjša hitrost vetra in s tem zniža verjetnost vetrne erozije
DP2 Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep P1: Večja aktivacija sredstev EU kohezijskega in regionalnega sklada ter čezmejnega sodelovanja (Cross – Border cooperation) in drugih EU programov v finančni perspektivi 2014 – 2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov vključno z aktivacijo sredstev

Politika	AN interventnih aktivnosti zaradi poplav
Cilj ukrepa	Podpora namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko financiranja gradbenih, negradbenih protipoplavnih ukrepov, alarmnih sistemov, poplavne evidence ter študij ogroženosti/tveganj
Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Ukrep P2: Večja aktivacija sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov

Politika	AN interventnih aktivnosti zaradi poplav
Cilj ukrepa	(So)Financiranje protipoplavnih ukrepov.
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko (so) financiranja protipoplavnih ukrepov
Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

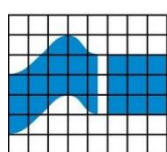
Ukrep P3: Večja aktivacija sredstev iz Programa razvoja podeželja v finančni perspektivi 2014 – 2020 za izvedbo preventivnih protipoplavnih ukrepov

Politika	AN interventnih aktivnosti zaradi poplav
Cilj ukrepa	Izpeljava določenih protipoplavnih ukrepov iz naslova prilagajanja na podnebne spremembe
Kazalnik	Skupni javni izdatki, št. podprtih projektov
Kako doprinese k manjši ranljivosti na podnebne spremembe?	Posredno preko (so) financiranja protipoplavnih ukrepov.
Deležnik deluje pretežno ○ mikrolokalno ● lokalno ● na ravni države Moč ○ velika ○ srednja ○ majhna ○ ne sodeluje Povezava — močna — srednja — šibka Deležniki 1 kmetje, 2 kmetijska gospodarstva, 3 skupine proizvajalcev: pravne osebe, npr. zadruga in socialna podjetja, 4 mikropodjetja, 5 lastniki gozdov (javni), 6 solastniki gozdov, agrarne skupnosti, 7 lastniki gozdov (zasebni), 8 drugi subjekti javnega prava, 9 drugi subjekti zasebnega prava, 10 kmetijska svetovalna služba (specializirana oseba javnega prava), 11 zasebni partner v javno-zasebnem partnerstvu z občino, 12 občina (teritorialna oseba javnega prava), 13 druge pravne osebe, ki opravljajo nepridobitno dejavnost na področju varovanja zdravja ali socialnega vključevanja ranljivih družbenih skupin, 14 lokalna partnerstva LAS, 15 pravne osebe s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, 16 Ministrstvo pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organi v sestavi, 17 Zavod za gozdove Slovenije, 18 raziskovalne institucije (subjekti javnega prava), 19 raziskovalne institucije (subjekti zasebnega prava), 20 Ministrstvo za okolje in prostor in organi v sestavi, 21 Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	

Univerza
v Ljubljani *Biotehniška*
fakulteta

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA (UL BF)
JAMNIKARJEVA 101
1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

INŠTITUT
ZA VODE
REPUBLIKE
SLOVENIJE

*Institute
for Water of
the Republic
of Slovenia*

INŠTITUT ZA VODE REPUBLIKE
SLOVENIJE (IZVRS)
DUNAJSKA CESTA 156
1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

Hidrotehnik
Vodnogospodarsko podjetje d.d.

HIDROTEHNIK D.D.
SLOVENČEVA ULICA 97
1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

BO – MO, D.O.O.
BRATOVŠEVA PLOŠČAD 4
1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

OBČINA AJDOVŠČINA
CESTA 5. MAJA 6A
5270 AJDOVŠČINA
SLOVENIJA

Razvojna agencija ROD Ajdovščina

RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA
VIPAVSKA CESTA 4
5270 AJDOVŠČINA
SLOVENIJA

Cvejić R., Honzak L., Tratnik M., Klančnik K., Kompare K., Trdan Š., Štor P., Vodopivec P., Marc I., Pintar M. 2017. Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2017-2021. Rozalija Cvejić in Karin Kompare (Urednici). Project deliverable C.1., LIFE project: Adapting to the impacts of Climate Change in the Vipava Valley – LIFE ViVaCCAdapt (LIFE15 CCA/SI/000070). Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo: 61 strani.